

Høringsvar mot innføring av ny Forskrift om feiing og tilsyn i Halden kommune 2023

Vi i Norgesdemokratene engasjerer oss sterkt når retten til privatliv under Grunnlovens §102 brytes. Vi ønsker her å komme med høringsvar mot tvangsinnføring av pipesensortechnologi for måling av temperatur og fyringsmønster.

Norgesdemokratenes medlemmer i Halden har ved gjentatte anledninger tatt kontakt med partiet i forbindelse med pipesensorer som Halden kommune nå prøver å innføre ved tvang.

Halden kommunes ulike påståtte hensikter med å benytte pipesensorer:

- Måler temperatur i skorstein, identifisere brukstimer og antall fyringer
- Estimerer behov for feiing
- Beregne og predikere luftkvalitet basert på anonymiserte og aggregerte data
- Det inngår et estimat for utslipp av svevestøv fra den enkelte skorstein, løsningen bidrar til en detaljert oversikt over utslipp av svevestøv som følge av vedfyring.
- Intensjonen med systemet er å bedre og effektivisere kommunens tilsynsplikt av skorsteiner
- Estimering av feie- og tilsynsbehov basers på innsamlet data fra den enkelte lokasjon.
- Miljømessige fordeler
- Eventuell effektivisering av årsverk
- Forebygging av pipebrann
- Informasjon om bruk av pipen, som helt konkret er temperaturdata.

Mange av disse påståtte oppgavene tillegges altså en temperaturmåler/pipesensor.

Halden kommune beskriver pipesensoren på sine hjemmesider som et bidrag til å bedre miljøet og mer effektiv pipebrannforebygging: oppdatert 16.01.23: «Alle husstander i Halden som fyrer med ved, skal få en egen sensor i pipa – en liten elektronisk dings som skal gi kunnskap som kan bidra til mer effektiv brannforebygging og et bedre miljø.»

I Halden kommune har brannvesenet rykket ut til kun 11 pipebranner de siste 3 årene. Så det kan ikke sies at dette er en stor og krevende oppgave for brannvesenet. Dette gjør det vanskelig å ha tillit til begrunnelsen mot brannsikkerhet, i og med at det ikke er knyttet stor ressursbruk til pipebranner i kommunen.

Alle disse punktene er ulik argumentasjon som Halden kommune har benyttet om hverandre, gjennom hele prosessen vedrørende pipesensorer. Det er relevant å spørre om hvilken av disse begrunnelsene som er faktiske, nødvendige og reelle, for tvangsinnføringen av pipesensorer til 12.000 innbyggere.

På budsjettmøtet til Halden kommune 16.10.2021 ble forskriften om feiing og tilsyn endret. I vedlegget, som er den nye forskriften, har det blitt lagt til en setning under Økonomi i punkt 5 der det nå står: «Vurdering av feie- og tilsynsbehov *kan* gjennomføres med ny sensortechnologi innen skorsteinsmonitorering.» Inntil da hadde ikke innføring av pipesensorer blitt nevnt med ETT ord til Haldens innbyggere. Dette på tross av at avtalen ble inngått med airMont AS den 02.12.2020.

Det forelå ingen høring av ny brannforskrift, innen dette dokumentet 16.10.21 ble vedlagt budsjettforslag for 2022. Det var dermed ingen demokratisk avstemming eller høringsprosess der innbyggerne kan ansees å være informert om forskriftsendringen.

Halden kommune skriver i tilsvaret til KOFA 04.01.23:

«Halden kommune har også samtidig og løpende gjennomført et forbedringsarbeid med lokal forskrift i det øyemed å konkretisere det rettslige grunnlaget for å kunne installere pipesensorene slik at feier- og tilsynsbehov kan gjennomføres med sensorteknologi.»

Halden kommune skriver på sin hjemmeside: «Kan jeg nekte? Vi håper du er enig med oss i at det er lurt å gjøre alt vi kan for å redusere faren for brann. Denne pipesensoren er *et nytt tiltak for å redusere brannfare*. Vi vet at ditt hus er din private eiendom. Det betyr likevel *ikke* at du *kan nekte brannvesenet å montere pipesensor*. Hvis du ikke liker det, bør du tenke etter hva annet du må akseptere på egen eiendom for å få service du ønsker.»

<https://www.halden.kommune.no/tjenester/miljo-og-teknisk/brann-og-feiing/pipesensor/>

Denne påstanden på Halden kommunes egne hjemmesider står i direkte kontrast til svaret fra Justis- og beredskapsdepartementet til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap den 27.09.2022 med saksnummer 2022/15178 NOSU (vedlegg 1):

«Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap viser til e-post av 26.09.2022 fra Justis- og beredskapsdepartementet med anmodning om å komme med innspill til svar på spørsmål nr. 2999 fra Stortinget til kommunal- og distriktsministeren:

Spørsmål:

«Har kommunene lovhjemmel til å pålegge alle husstander pipesensor, mener statsråden at dagens lovverk gir kommunen hjemmel til å kreve innføring av pipesensor, og mener statsråden at det holder med en slik setning som Halden kommune har i forskriftene uten at personvern og hensiktsmessighet er drøftet?»

Svar:

"Sensorteknologi for å vurdere sotmengde og/eller fyringsmønster *kan være* et hjelpemiddel i vurderingskriteriet for risiko, *men* brann- og eksplosjonsvernloven og forskrift om brannforebygging *gir ikke hjemmel* for kommunen til å pålegge alle husstander pipesensor. *Det må derfor være frivillig for husstandene om de ønsker en slik sensor eller ikke.* Privatlivets fred har grunnlovs vern, jf. Grunnloven § 102. Brannregelverket åpner for et snevert unntak for å gå inn i private hjem i forbindelse med feiing og tilsyn av fyringsanlegg."

«DSB kan ikke se at Halden kommune har hjemmel til å forskriftsfeste at vurdering av feie- og tilsynsbehov kan gjennomføres med ny sensorteknologi innen skorsteinsmonitorering.»

Lokal forskrift: "DSB ser at det i den lokale forskriften kun står at det "kan" gjennomføres vurdering av feie- og tilsynsbehov med ny sensorteknologi innen skorsteinsmonitorering. Det står ikke at dette "skal" gjennomføres."

Her står det svart på hvitt at Halden kommune IKKE har rettslig hjemmel i brannregelverket til å påtvinge sine innbyggere pipesensorer. Dette må være frivillig!

I forslag til ny brannforskrift (vedlegg 2) for Halden kommune, som har høringsfrist 13.02.23 står det følgende: «Vurdering av feie- og tilsynsbehov *kan* gjennomføres med sensorteknologi innen skorsteinsmonitorering (pipesensor). Halden kommune kan montere nødvendig utstyr på alle bygninger i Halden som får brannforebyggende tjenester fra kommunen.»

Norgesdemokratene mener at privatlivets fred, som beskrevet i den norske Grunnloven § 102 er absolutt. Dette bekrefter kommunikasjonen i brev fra DSB den 27.09.22. Feier- og branntilsynsforskriften kan IKKE benyttes til å påføre eiere av piper, en pipesensor under tvang. Dette må være frivillig.

Vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA) er utført av Halden kommune 19.10.2021. I DPIA-dokumentet under 1.2.2 om formålsbegrensning står det at formålet for pipesensormonitoreringen skal være spesifikt, uttrykkelig angitt og berettiget. Spm: Vurder om formålet kan oppnås med en mindre inngripende behandling:

Svar: Ikke mulig

Så det Halden kommune forteller er at brannforebygging, feiing og tilsyn ikke er mulig å gjennomføre uten bruk av slik sensorteknologi?

Det vil bety at ingen feiertjenester som Halden kommune tilbyr er tilstrekkelige for å opprettholde lovverket i brann- og eksplosjonsvernloven og forskrift om brannforebygging? Vil det da si at Halden kommunes feiervesen ikke er i stand til å utføre arbeidet som er lovpålagt dem, uten å ta i bruk pipesensor?

Vil dette i så tilfelle være en innrømmelse av inkompetanse og enda et lovbrudd?

Det henvises også i dokumentet til rettslig grunnlag under artikkel 6.e i Personvernforordningen der det står: dersom behandlingen er *nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse* eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt. Betyr det at Halden kommunes brann- og feiervesen mener at pipesensor er *nødvendig for å utføre pålagte feier- og tilsynsoppgaver*? Slik at feiervesenet i Halden ikke klarer å utføre sine arbeidsoppgaver uten pipesensorer?

Dette faller også på sin egen urimelighet siden det Norske feiervesen har levert tilfredsstillende tjenester til landet i en årrekke. Dersom rekrutteringen til yrket er synkende, vil det i stedet være en forebyggende innfallsvinkel å bruke ressurser for å øke rekruttering. Og ikke påføre 12.000 innbyggere i en kommune digital overvåking i pipa!

I mailkorrespondansen mellom leverandør airMont AS og Halden kommune står det: «Vi vil også ta høyde for at informasjonen lagres i henhold til kommende EU-direktiver.» Norge er ikke medlem av EU og skal dermed ikke måtte forholde seg til et overnasjonalt organ på vegne av hele Norges befolkning. EUs intensjon er å kraftig redusere vedfyring på bakgrunn av såkalte klimatiltak, styrt gjennom Norges tilknytning til EØS-avtalen.

I England har det allerede blitt innført fyringsbegrensninger med bøter for overskridelser av innføring av terskelverdier for vedfyring fra EU sitt direktiv. <https://samnytt.se/boter-pa-tusentals-kronor-for-de-som-varmer-hemmen-med-ved/?fbclid=IwAR3fjBtBpVzhvo2-GNd-SVnICOozLaynidrhMuFAv9JZjTQvMpv1JqbLI88>

Halden kommune mottok brevet fra DSB den 27.09.22 (vedlegg 1) der det ettertrykkelig står at det **ikke finnes lovhjemmel** i brann- og eksplosjonsvernloven eller i forskrift om brannforebygging, å pålegge pipesensor til innbyggere i kommunen og at **pipesensor derfor må være frivillig**.

Konklusjon:

Halden kommune har ikke lovhjemmel til å innføre pipesensorteknologi gjennom forskriften og slikt tiltak MÅ være frivillig.

Anmodning til Halden kommune fra Norgesdemokratene:

Norgesdemokratene ønsker at Halden kommune legger til følgende presisering i forskriften:
«Slik temperaturregistrering med pipesensortechnologi er frivillig og vil avvikles dersom eier av anlegget ønsker det.»

Kildehenvisning:

Halden kommunes hjemmeside om pipesensor, oppdatert 16.01.23:

<https://www.halden.kommune.no/tjenester/miljo-og-teknisk/brann-og-feiing/pipesensor/>

Luftkvalitet i Halden kommune:

<https://www.halden.kommune.no/tjenester/miljo-og-teknisk/klima-miljo-og-landbruk/forurensning/luftkvalitet/>

Vedlegg 1: Justis- beredskapsdepartementet 27.09.22

Vedlegg 2: Høringsbrev Forskrift om feiing og tilsyn i Halden kommune 2023

Mvh

Mette Eriksen

Lokallagsleder Norgesdemokratene Fredrikstad

Studieleder Norgesdemokratene Viken

